

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 12128-05 אלעזרה ואח' נ' אריה-חב' לביטוח בע"מ

בפני כב' סגנית הנשיאה עירית כהן

התובעים

1. שמעון אלעזרה

2. עינב ביטון

ע"י ב"כ עו"ד ד. גנסיין ואח'

נגד

הנתבעת

אריה - חב' לביטוח בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד ח. דוד חיות ואח'

פסק דין

1. התובע נפצע בתאונת דרכים שאירעה ביום 11.7.05.
2. התובעת 2 היא בת זוגו של התובע והיא תובעת כמיטיבה.
3. בין הצדדים אין מחלוקת בשאלת תחבות אלא רק בעניין גובה הנזק.
4. עובר לתאונה עבד התובע כנהג משאית. התאונה אירעה במהלך עבודתו.
5. התאונה הוכרה על ידי המוסד לביטוח לאומי כתאונת עבודה והנכויות שנקבעו על ידי המוסד לביטוח לאומי מחייבות בתיק זה מכוח סעיף 6ב' לחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשלי"ה-1975.
6. ד"ר אולגה גורדון מונתה כמומחית מטעם בית המשפט בתחום השיקום.
7. מטעם התובע נתנו עדות תומר ממך – מנהל תפעול בחברת מסטר שיר בה עבד התובע; התובעת 2 והתובע עצמו.

הנכויות הרפואיות

8. בתאונה נגרמו לתובע שבר של עצם ה-Tibia של שוק ימין וכן פגיעה נרחבת של הרקמות הרכות של השוק העליון – הצדדי מימין, אשר גרמה לפגיעה אנטומית של העצב הפרונאלי מימין וכתוצאה מכך לצניחת כף הרגל (ד"ר גורדון, עמוד 4 לחוות הדעת).

9. בתאריך 1.7.06 נקבעו לתובע נכויות לצמיתות על ידי המוסד לביטוח לאומי. ביום 18.11.08 הודיע ב"כ התובע כי חלה החמרה במצבו של התובע והתובע פנה בעניין זה למוסד לביטוח לאומי.
- ההליכים במוסד לביטוח לאומי הסתיימו ביום 23.2.11 בקביעה של הוועדה הרפואית לעררים.
- הנכויות של התובע, כפי שנקבעו על ידי הוועדה הרפואית המסכמת ביום 13.2.11, הן כמפורט להלן:
- 30% בגין שיתוק מלא של העצב הפרונואל.
  - 10% בגין צלקות מכאיבות.
  - 10% נכות נפשית.
  - 5% בגין השבר בטיביה.
- הנכות הרפואית המשוקללת הנח: 46.14%.
- המוסד לביטוח לאומי החליט על הפעלת תקנה 15 והעמיד את הנכות על 70%.
- הקביעה בנוגע להפעלת תקנה 15 איננה מחייבת בהליך זה.

הפגיעה התפקודית

10. בחוות דעת מיום 23.4.08 התייחסה ד"ר גורדון להשלכות התפקודיות של הנכויות שנקבעו לתובע; לאפשרויות המקצועיות העומדות בפניו; להשפעת הפרעה בקשב וריכוז שממנה סובל התובע על תפקודו ועל האפשרויות התעסוקתיות השונות הפתוחות בפניו וכן לצרכים הרפואיים של התובע הנובעים ממצבו.
11. בפרק העוסק בתפקוד התובע נכתב כי התובע מתהלך עצמאית עם צליעה קלה על רגל ימין, נעזר במקל הליכה נקודתי. הוא משתמש במכשיר קצר פלסטי AFO לתמיכת כף רגל ימין (תיקון ה-Drop Foot). נועל נעליים גבוהות ממדף, לא לפי הזמנה. עצמאי בכל הפעולות היום – יומיות.
12. צרכי התובע, כפי שנקבעו בחוות הדעת של ד"ר גורדון הם:
- א. מעקב במרפאה אורתופדית שיקומית בתדירות של פעם בחצי שנה לצורך מעקב והזמנת מכשיר קצר לכף הרגל.
  - ב. טיפול בכאב כרוני ברגל ימין תחת מעקב רפואי צמוד במסגרת מרפאת כאב עם ניסיון להחליף את הטיפול הנרקוטי לטיפול אחר.

- ג. מכשיר קצר AFO לתמיכת כף רגל ימין לשימוש יום – יומי. החלפת המכשיר פעם בשנתיים.
- ד. תמיכה במקל הליכה נקודתי. שטיחון וידית אחיזה למקלחת למניעת נפילות.
13. לפי חוות הדעת התובע אינו זקוק לפיזיותרפיה או ריפוי בעיסוק. אינו זקוק לעזרת הזולת, מסוגל להשתמש בתחבורה ציבורית ואין צורך להתאמת דיור.
14. על פי בקשת התובע נחקרה ד"ר גורדון על חוות דעתה. כאשר התבקשה להתייחס למגבלות הנובעות מהנכות בכף הרגל השיבה ד"ר גורדון כי אדם עם צניחה של כף הרגל עלול להיתקע ברצפה בזמן הליכה, ולכן נעזר התובע במכשיר AFO המחזיק את כף הרגל בזווית של 90 מעלות ומונע תופעה זו (ד"ר גורדון, עמוד 22 לפרוטוקול מיום 4.10.11).
- לפי המומחית, כאשר התובע משתמש במכשיר אין לו מגבלה בעלייה או ירידה במדרגות (ד"ר גורדון, עמוד 23 לפרוטוקול מיום 4.10.11).
15. לשאלת ב"כ התובע השיבה המומחית כי במידה זו או אחרת צפוי שהכאב ילווה את התובע כל החיים (ד"ר גורדון, עמוד 23 לפרוטוקול מיום 4.10.11).

הנזק

16. התובע יליד 14.8.76. הוא היה בן 29 ביום התאונה והוא בן 35 וחצי כיום.

כאב וסבל

17. אני פוסקת לתובע פיצוי בגין כאב וסבל על בסיס 46% נכות ו- 7 ימי אשפוז בצירוף ריבית מיום התאונה.

נושר ההשתכרות של התובע עובר לתאונה

18. עובר לתאונה שימש התובע כנהג גרר בחברת מסטר שיר.
19. מהנתונים המצטברים המופיעים בתלוש השכר שקיבל התובע בחודש יוני 2005 עולה כי שכרו המצטבר בששת החודשים שקדמו לתאונה היה 45,970 ₪ ומס ההכנסה המצטבר שנוכה היה בסך 5,048 ₪. השכר החודשי, הממוצע (נטו) היה, אפוא, 6,820 ₪.
20. שכר זה, בצירוף הפרשי הצמדה למדד מיום 1.6.05 מגיע לסכום של 8,128 ₪.
21. לטענת ב"כ התובע, מדובר בשכר המינימלי שיש לקחת בחשבון, שכן מדובר במקום עבודה חדש בו החל התובע לעבוד. לטענתו, שכר ממוצע של נהג מקצועי הנו בסביבות

- 10,000 ₪ נטו לחודש. עוד לטענתו יש להוסיף לשכר שייקבע תוספת של 12.5% בגין תנאים סוציאליים.
22. לטענת ב"כ הנתבעת אין מקום להוסיף לשכר תוספת בגין תנאים סוציאליים ואין גם מקום לקבוע בסיס שכר גבוה מזה שקיבל התובע בפועל.
23. לתובע שמונה שנות לימוד (התובע, עמוד 20 לפרוטוקול). לתובע דיסלקציה אשר אובחנה בילדותו. בשנים שלפני התאונה הוא לא עבד במקום קבוע.
- לשאלה מדוע עבר התובע ממקום למקום, השיבה הנתבעת כי הדבר נבע בין היתר מהדיסלקציה ממנה סבל התובע.
24. שכרו של התובע עובר לתאונה, בצירוף הפרשי הצמדה להיום, משקף את כושר השתכרותו.
25. לשכר זה יש להוסיף תנאים סוציאליים בשיעור של 12.5% מהשכר, בין היתר לאור השינויים במשק והנהגת פנסיית חובה.
26. השכר אשר ישמש כבסיס לפיצוי יהיה בסך 9,144 ₪.

הפגיעה התפקודית

27. לשאלת ב"כ התובע השיבה ד"ר גורדון כי התובע אינו יכול לחזור לעבוד כנהג משאית. הסיבה לכך היא כי מעבר לנהיגה כרוכה עבודה זו במאמצים פיזיים אשר בהם לא יוכל התובע לעמוד. גם הכניסה למשאית קשה לתובע, במומו (ד"ר גורדון, עמוד 27 לפרוטוקול מיום 4.10.11).
28. בין הצדדים קיימת מחלוקת האם התובע, במומו, ועל רקע הדיסלקציה שלו, יכול למצוא עבודה אחרת, אשר תתאים לו במגבלותיו.
- לטענת ב"כ התובע יש לראות את מצבו של התובע עובר לתאונה כמצב של גולגולת דקה. לטענתו, לפני התאונה היה התובע מוגבל לעבודות נהיגה בלבד, וכיום, לאחר התאונה, הוא נזרק לתהום של חוסר תעסוקה מוחלט.
- לטענת ב"כ התובע את הפיצוי בגין הפסד ההשתכרות יש לבסס על הפסד מלא ולחלופין על הפסד בשיעור של 80%.
- לטענת ב"כ הנתבעת, המכון לבטיחות בדרכים אמור לקבוע האם התובע כשיר לעבוד כנהג והתובע מעכב במכוון את ההליכים בעניין זה עד לסיום ההליכים בתיק זה. ב"כ הנתבעת מדגיש כי רישיונו של התובע לא נשלל והוא מפנה לדבריו של התובע בבדיקה הפסיכולוגית שנערכה ביום 24.5.11. לטענתו הנכות הרפואית משקפת את הנכות התפקודית ועל בסיס נכות זו יש לפסוק לתובע פיצוי בגין הפסד השתכרות.

29. לפי חוות הדעת של ד"ר גורדון, בהערכת התובע במסגרת שיקום מקצועי נתגלתה יכולת תפקודית מוצלחת ביותר בתחום הטכני וניתנה המלצה להפנותו לקורס נהיגה על רכב ציבורי.
- המומחית מתייחסת לאפשרות זו וכותבת כי על רקע ההפרעה בקשב וריכוז, אשר חלקה נובע מליקוי קוגניטיבי בסיסי וחלקה משני ל- Drug Abuse, דרושה הערכת כשירות על ידי המכון לבטיחות בדרכים (כך היא גם השיבה בעמוד 26 לפרוטוקול מיום 4.10.11).
- כן קובעת המומחית כי ניתן לשקול השמה של התובע בעבודה טכנית בהתאם למוגבלות הפיזית.
- ד"ר גורדון הסכימה בחקירתה הנגדית כי בשל נתוניו האישיים של התובע, יכולתו לבצע הסבה מקצועית מוגבלת ביותר (ד"ר גורדון, עמוד 29 לפרוטוקול).
30. התובע נשלח לבדיקה במכון הרפואי לבטיחות בדרכים.
31. לשאלה האם הוא רוצה להיות נהג מונית השיב התובע כי הוא מעוניין בכך, אך איש אינו מבטיח לו שהוא יהיה נהג מונית. לדבריו הוא מוגבל ביכולת הפיזית שלו ולכן יתקשה לעזור לנוסעים עם מזוודות וסלים (התובע, עמוד 20 לפרוטוקול מיום 16.10.07).
- לשאלה האם הוא התחיל את הקורס לנהיגה ברכב ציבורי והשיב כי טרם התחיל. לשאלת בית המשפט מדוע טרם התחיל את הקורס השיב כי טרם הסתיימה הפרוצדורה הכרוכה בכך (עמוד 20 לפרוטוקול מיום 16.10.07).
- בחקירה הנגדית שנערכה ביום 22.9.11 השיב התובע כי הוא לא המשיך את ההליך לקבלת רישיון למונית (התובע, עמוד 6 לפרוטוקול מיום 22.9.11). הוא הסביר שבמצבו הוא לא יצליח לעבור את קורס שכן יש לו קושי בכתיבה וגם מספר שנות הלימוד שלו אינו מספיק (התובע, עמוד 16 לפרוטוקול מיום 22.9.11).
32. בסיכום בדיקה פסיכולוגית מיום 24.5.11 נכתב כי התובע עובד כנהג משאית אך אינו מצהיר על עבודתו כיוון שנמצא בהליכי תביעה בגין תאונת הדרכים מ-2005.
- עוד נכתב כי התובע מעכב תהליכים והתפתחויות בחייו – עבודה, נישואין וכו' עד שיסתיים משפטו בתאונת הדרכים עוד מספר שבועות.
- כאשר נשאל על כך, השיב התובע: "הרישיון שלי חשוב מאוד, ואני פוחד לאבד אותו, זה הרגליים שלי. אני אמרתי לו שכן אני עובד שלא ייקחו לי את הרישיון" (עמוד 7 לפרוטוקול מיום 22.9.11).

התובע עמד על כך שהוא אינו עובד כיום כנהג משאית (התובע, עמוד 8 לפרוטוקול מיום 22.9.11).

כאשר התבקש להתייחס בתקירה הנגדית שנערכה ביום 22.9.11 להליכי השיקום השיב כי הוא בגמילה מהתרופות וסוכם כי כאשר תסתיים הגמילה ימשיך את הליך השיקום (התובע, עמוד 4 לפרוטוקול מיום 22.9.11).

הפסד השתכרות בעבר

33. אין בפניי ראיות על כך שהתובע חזר לעבוד. לא די באמירה המופיעה בבדיקה במכון לבטיחות בדרכים כדי לקבוע שהתובע חזר לעבוד.

34. על בעיית ההתמכרות הוא מתגבר בימים אלה.

35. ועדות רשות של המוסד לביטוח לאומי על סמך תקנה 18א' קבעו לו נכות מלאה לתקופה שמיום 1.2.10 ועד ליום 30.6.10.

36. את הפיצוי בגין הפסד השתכרות בעבר אבסס על הפסד מלא מיום התאונה ועד היום (79 חודשים). סה"כ ההפסד: 722,376 ₪.

37. לסכום יש להוסיף ריבית מאמצע התקופה.

הפסד השתכרות בעתיד

38. הראיות בתיק אינן תומכות בכך שהתובע איבד לחלוטין את כושרו לעבוד.

39. ד"ר גורדון קבעה כי התובע לא יוכל לחזור לעבוד כנהג גרר, אולם מחוות דעתה, כמו גם מעדותה, ניתן ללמוד כי התובע יוכל לחזור לעבוד.

בחוות דעתה ציינה המומחית כי הרושם הוא שהתובע משתמש ברגל ימין באופן מלא. בבדיקתו אין דלדול שרירי הרגל הימנית, כולל שרירי שוק, בעל משמעות לעומת הצד הנגדי.

היא אף ציינה כי מצב הצלקות אינו גורם למגבלות ולחשלות תפקודיות.

לדיון ביום 16.10.07 הגיע התובע בלי הקב (עמוד 19 לפרוטוקול).

כאשר נשאל על כך השיב כי הוא אינו נעזר בקב באופן קבוע, אלא רק מדי פעם, בעיקר כשיש החמרה בכאבים (עמוד 20 לפרוטוקול מיום 16.10.07).

התובע מתאמן בחדר כושר. הוא מרים משקולות, שוחה ומשתמש בסאונה (התובע, עמוד 13 לפרוטוקול מיום 22.9.11).

40. התובע לא השלים עד היום את ההליך במכון לבטיחות בדרכים וקשה להתעלם מהרושם שהוא מחכה לסיום ההליכים בתיק זה כדי להשלים את ההליך בעניין רישיון הנהיגה שלו.

41. ב"כ התובע מפנה בסיכומיו לפסקי דין שניתנו בבית המשפט העליון בעניין בריה (ע"א 7168/07 בריה נ' מגורה חברה לביטוח בע"מ (פורסם במאגרים, 21.12.08)) ובעניין ברנר (ע"א 851/05 ברנר נ' אביטל (פורסם במאגרים, 8.7.07)) וכן לפסק דין שניתן בבית משפט השלום בעניין פלוני (ת"א (שלום י-ם) 1644/06).

בעניין בריה הנכות הרפואית הייתה בגובה 57%, הנפגע באותו מקרה התהלך עם קביים ונעזר במכשיר המותקן על רגלו ומומחה בית המשפט קבע כי הוא מוגבל לעבודה בישיבה ואינו מסוגל לבצע עבודה כלשהי הכרוכה בעמידה או הליכה. מצבו של התובע בתיק זה שונה. מצבו של התובע בתיק זה אף שונה מאלה שנדונו בפרשת ברנר ובעניין פלוני. הפגיעה נשוא פסק הדין בעניין ברנר הייתה פגיעת ראש, אשר בגינה נקבעה לתובע באותו תיק נכות בגובה 50% ובית משפט השתכנע כי התובע, למרות המאמצים שעשה לסיים את לימודיו ולקבל תואר, לא הצליח. בעניין פלוני מדובר היה בפגיעת ראש אשר הביאה לכך שהתובע הוכרז כחסוי. מצבו של התובע שונה.

42. את הפיצוי בגין הפסד השתכרות בעתיד אבסס על הפסד בגובה 70%. הפסד זה לוקח בחשבון את מצבו המיוחד של התובע, המגביל אותו במציאת עבודה מתאימה וכן משקלל סיכון שהתובע לא יקבל בסופו של דבר רישיון נהיגה לרכב ציבורי.

43. תחשיב המבוסס על שכרו של התובע (9,144 ₪) הפסד בשיעור של 70% עד הגיע התובע לגיל 67 (מקדם היוון: 244.3447) מגיע לסכום של 1,564,001 ₪.

44. אני פוסקת לתובע פיצוי בסכום זה בגין הפסד השתכרות בעתיד.

45. אין מקום לפיצוי בגין הפסד פנסיה שכן ההטבה של הפנסיה נלקחה בחשבון עת נוספה לשכר החודשי תוספת בשיעור של 12.5% בגין הפרשות המעביד.

עזרת צד ג'

46. התובעת העידה כי במשך ארבעה חודשים לאחר התאונה היה התובע תלוי לחלוטין בעזרתה ובעזרת אמו (סעיף 18 לתצהיר מיום 21.5.07). לאחר מכן הוא היה כחודשיים בביתה, עם תחבושות, כשהוא מדדה באיטיות בעזרת שני קביים (סעיף 19 לתצהיר).

המוסד לביטוח לאומי קבע לתובע תקופת אי כושר מלאה למשך 6.5 חודשים ולאחר מכן נקבעה לו נכות זמנית בשיעור של 50% מיום 1.2.06 ועד ליום 30.6.06.

47. בגין העזרה בתקופה בה היה התובע באי כושר מלא, אני פוסקת לתובעת פיצוי בסך 35,000 ₪.
48. בגין עזרה בתקופה שמיום 11.1.06 ועד היום (73 חודשים) אני פוסקת לתובעת פיצוי בסך 65,000 ₪.
49. כפי שכתבתי לעיל, מצבו של הנפגע בפרשת בריה שונה ממצבו של התובע ולכן אין הפיצוי שנפסק באותו מקרה רלבנטי לענייננו.
50. ד"ר גורדון כתבה מחד כי התובע אינו זקוק לעזרת הזולת. מאידך, היא תיארה את מגבלותיו התפקודיות, כולל אי היציבות. המומחית העידה כי התובע זקוק למקל הליכה נקודתי בגלל החשש שייפול בהליכה. ההליכה שלו איננה בטוחה, ללא קשר למשטח שעליו הוא הולך (ד"ר גורדון, עמוד 28 לפרוטוקול מיום 4.10.11).
- לשאלה האם התובע יכול לשאת סלים השיבה ד"ר גורדון כי ביד אחת הוא יכול לאחוז את המקל וביד השנייה להרים סלים (עמוד 28 לפרוטוקול מיום 4.10.11).
51. מצבו של התובע ומגבלותיו מצדיקים פסיקת פיצוי בגין עזרה בעתיד, בעיקר בעבודות הבית, קניות וכד'. בגין עזרה זו אני פוסקת לתובע פיצוי בסך 150,000 ₪.

ניידות

52. המומחית השיבה כי התובע יכול לנהוג רכב אוטומטי ואת הדוושות אפשר להעביר לצד שמאל. התובע נוהג ברכב פרטי. לפי חוות הדעת הוא יכול להשתמש בתחבורה ציבורית.
53. לאור מגבלת ההליכה ובהתחשב בקביעות המומחית, אני פוסקת לתובע פיצוי בסך 50,000 ₪ בגין ניידות.

דיור

54. המומחית ממליצה שהתובע יגור בקומת קרקע או בבנין עם מעלית. תלונתו שהוא סובל כאשר הוא עולה מדרגות רבות סבירה (ד"ר גורדון, עמוד 28 לפרוטוקול מיום 4.10.11).
55. התובע מתגורר כיום בשכירות בקומה רביעית, בבנין ללא מעלית (התובע, עמוד 11 לפרוטוקול מיום 22.9.11). עובר לתאונה הוא התגורר בקומה ראשונה.
56. לא הוכח כי עלות השכירות בקומה רביעית עולה על זו שבקומה ראשונה.
57. התובע בחר להתגורר בקומה רביעית, ללא מעלית.
58. בנסיבות אלה אין מקום לפסוק פיצוי בגין התאמת דיור.

ניכויים

59. מהפיצויים שנפסקו יש לנכות את התשלומים שקיבל התובע מהמוסד לביטוח לאומי וכן את התשלומים התכופים שקיבל.

קצבת נכות מעבודה

60. התובע מקבל קצבת נכות מעבודה.

61. על פי חוות דעתו של האקטואר פרופ' רמי יוסף התשלומים שקיבל התובע ואלה שיקבל בגין קצבת נכות מעבודה מגיעים לסכום של 1,453,422 ₪. לאור קביעתי לפיה יש להוסיף להפסדי העבר ריבית, יש להוסיף ריבית בסכום של 27,524 ₪ לקצבאות ששולמו בעבר.

את הסכומים יש לנכות מהפיצוי שנפסק.

מאחר וחוות הדעת נכונה ליום 31.5.11, אני מתירה לנתבעת להגיש חוות דעת עדכנית ולנכות את הסכומים בערכם היום.

גמלת ניידות וגמלה מיוחדת לעזרת הזולת

62. לטענת הנתבעת, אם ייפסק פיצוי בגין עזרת הזולת, יש לנכות בהתאמה את הסכום המהוון של הקצבה המיוחדת לעזרת הזולת שיכול היה התובע לקבל לו היה מגיש תביעה מתאימה למוסד לביטוח לאומי.

63. טענה דומה טוענת הנתבעת גם ביחס לגמלת ניידות.

64. לא ברור מדוע לא פנה התובע למוסד לביטוח לאומי בתביעה לקבלת קצבה מיוחדת לעזרת הזולת. לאור הנכות שנקבעה לו, לא ניתן לקבוע שהוא לא יהיה זכאי לקצבה זו.

65. על התובע לפנות למוסד לביטוח לאומי על מנת למצות את זכויותיו בעניין זה.

66. יש להקפיד, אפוא, את הפיצוי שנפסק בגין עזרת הזולת בעתיד עד לאחר שהתובע יפנה למוסד לביטוח לאומי ותביעתו תוכרע.

67. התובע נשאל מדוע לא פנה בתביעה לקבלת גמלת ניידות והשיב כי הוא ניגש לפקידה בביטוח לאומי והיא אמרה לו שלפי הנתונים שלו אין הוא זכאי לגמלה (התובע, עמוד 5 לפרוטוקול מיום 22.9.11). הנתבעת לא הניחה תשתית ראייתית אשר יש בה כדי לחייב את התובע לפנות בתביעה לגמלת ניידות. ראו לעניין זה את ע"א 11227/03 עמ' נ' גל (פורסם במאגרים, 7.9.05).

ניכוי תשלומים תכופים

68. הנתבעת שילמה לתובע תשלומים תכופים כמפורט בהודעת הנתבעת שהוגשה ביום 12.12.11.

69. מהפיצוי שנפסק, לאחר ניכוי תשלומי המל"ל ולאחר הוספת שכ"ט עו"ד בשיעור של 13%, יש לנכות את התשלומים התכופים, כאשר לכל תשלום יש להוסיף הפרשי הצמדה וריבית ממועד התשלום ועד היום.

סיכום

70. את הסכומים שנפסקו על הנתבעת לשלם לתובעים תוך 30 יום מהיום.

ה עיריית כחן 54678313

**ניתן היום, י"ב שבט תשע"ב, 05 פברואר
2012, בהעדר הצדדים.**

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן